

Ewelina Bochno

Studentka I stopnia socjologii, Uniwersytet Jagielloński

E-MAIL: ewelinabochno@vp.pl

Radosław Nawojski

Student II stopnia socjologii, Uniwersytet Jagielloński

E-MAIL: radeknawojski@gmail.com

O wzajemnym „nakręcaniu się” we wspólnym działaniu

Akcja charytatywna studentek i studentów socjologii UJ

„Aleppo płonie, świat milczy”

STRESZCZENIE

W tekście autorzy, ilustrując przykładami aktywności podejmowanej przez studentki i studentów socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego podczas akcji charytatywnej pt. „Aleppo płonie, świat milczy”, podejmują próbę zastanowienia się, czy i w jaki sposób wspólna aktywność może połączyć studentów i czy może stać się ona motorem „nakręcania” kolejnych działań.

SŁOWA KLUCZOWE: wspólnota, studenci, akcja charytatywna, Aleppo.

Tekst będzie autorefleksyjnym spojrzeniem na własne działania jako organizatorów akcji charytatywnej. Podejmiemy w nim próbę zastanowienia się, czy i w jaki sposób może połączyć nas studentki oraz studentów wspólna aktywność i czy może stać się ona motorem „nakręcania” kolejnych działań.

Do tych kwestii odwoływać się będziemy, ilustrując je przykładami naszego działania podczas akcji charytatywnej studentek i studentów socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego pt. „Aleppo płonie, świat milczy”.

Geneza akcji, czyli jak to się zaczęło

Aleppo to miasto w północno-zachodniej Syrii, w którym toczy się brutalna wojna, w której cierpią i giną cywile. Za pośrednictwem mediów społecznościowych, szczególnie Twittera, każdego dnia docierały do nas kolejne tragiczne informacje i relacje mieszkanki i mieszkańców z pogrążonego chaosem Aleppo. Zauważyliśmy jednocześnie, że często informacje te nie zajmo-

wały żadnej przestrzeni w najbardziej wpływowych mediach zarówno tych tradycyjnych, jak i internetowych. Jeżeli pojawiały się jakiegokolwiek wiadomości, często były one bardzo fragmentaryczne, a nawet z negatywnymi czy wręcz wulgarnymi komentarzami odnoszącymi się zarówno bezpośrednio do islamu czy uchodźców, jak i do mieszkanki i mieszkańców Aleppo.

Jako socjolożki i socjologowie, którzy od początku studiowana stoimy pomiędzy socjologią „głównego nurtu” a znacznie bliższą nam socjologią krytyczną, nie chcieliśmy pozostać obojętni na wydarzenia w Aleppo. Od dłuższego czasu uczestniczymy w różnego typu aktywnościach (spotkaniach i wydarzeniach) nadobowiązkowych czy ponadprogramowych dotyczących bieżących spraw społecznych, jednakże uczestnictwo to często pozostawało bierne – nie czuliśmy siły sprawczej. W związku z tym wraz z kolejnymi informacjami dochodzącymi do nas z syryjskiego miasta i komentarzami w internecie budziła się w nas silna kontestacja wobec tych zdarzeń. Dzięki wrażliwości społecznej wzmocnionej studiowaniem socjologii i wbrew negatywnej opinii o bierności wśród młodych Polek i Polaków w dyskursie publicznym, chcieliśmy jeszcze mocniej aktywniej i pełniej zaangażować się w życie społeczne.

Korzystając z okazji, że nadchodzą święta Bożego Narodzenia, które w polskiej, chrześcijańskiej tradycji są związane z radosną atmosferą i bliskością, postanowiliśmy zorganizować kiermasz wigilijny, podczas którego zebralibyśmy pieniądze. Cały zebrany dochód chcieliśmy przekazać organizacjom niosącym pomoc w bombardowanym mieście. Były to z naszej strony decyzje, które zapadały błyskawicznie. Zainspirowaliśmy się warszawską edycją zbiórki pieniędzy na rzecz ofiar w Aleppo zorganizowaną przez Instytut Kultury Polskiej w Uniwersytecie Warszawskim.

W toku wspólnych dyskusji nasze pomysły na organizację akcji zaczęły się krystalizować i wzajemnie uzupełniać. Kiedy jedna osoba poddawała pod dyskusję jakiś zamysł czy projekt działania, inne błyskawicznie uzupełniały to własnymi koncepcjami. Zatem plan naszego przyszłego działania powstał w wyniku wspólnych negocjacji, wykorzystania naszych indywidualnych potencjałów i możliwości, ale także naturalnych zasobów tkwiących w pracy grupowej cechującej się demokratyczną strukturą komunikacyjną.

Nasza inicjatywa była bardzo spontaniczna. Kiermasz zorganizowaliśmy w przeciągu trzech dni. Ze strony formalnej niezbędna była tylko zgoda władz Instytutu Socjologii na Uniwersytecie Jagiellońskim. Tę uzyskaliśmy bez najmniejszych problemów.

Studenci (i nie tylko) w akcji, czyli jak było

Przygotowania do kiermaszu zaczęliśmy, jak już pisaliśmy, od uzyskania formalnej zgody dyrektora IS UJ. Następnie stworzyliśmy wydarzenie na Facebooku. Dzięki temu udało nam się dotrzeć do prawie tysiąca osób w mediach społecznościowych. Informacja o planowanej akcji rozprzestrzeniła się w sieci błyskawicznie. I tu znowu doświadczyliśmy „wzajemnego nakręcenia się”. Najpierw o akcji dowiadywali się i informację podali dalej studenci i pracownicy naszego instytutu. Następnie informacja zaczęła docierać do osób i instytucji spoza instytutu, wydziału a nawet uczelni. Poza mediami społecznościowymi wykorzystaliśmy też nasze kontakty osobiste, pisaliśmy maile, docieraliśmy też bezpośrednio do różnych instytucji i osób prosząc o pomoc.

Otrzymaliśmy wsparcie od ośmiu, dużych krakowskich instytucji oraz licznych organizacji i lokalnych inwestorów. Naszą akcję wsparły między innymi: Wydawnictwo Naukowe Nomos, Muzeum Sztuki Współczesnej „Mocak”, Muzeum Etnograficzne, Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora „Cricoteka”, Kino pod Baranami, Teatr Barakah, cukiernia „Sweet life” i restauracja „Hummus Amamamusi”. W przygotowanie kiermaszu zaangażowało się też wielu prywatnych darczyńców, którzy sami nas odszukali i zaoferowali swoją pomoc. Dostaliśmy książki z prywatnych księgozbiorów oraz własnoręcznie wykonane prace, np. biżuterię, obrazy, grafiki. Już na tym etapie realizacji byliśmy mile zaskoczeni liczbą i jakością otrzymanych

od sponsorów przedmiotów. Dało nam to jeszcze więcej energii i nadziei na sukces naszej inicjatywy.

Kiermasz odbył się 21 grudnia 2016 roku, w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ulicy Grodzkiej. Cieszył się dużą popularnością wśród studentek, studentów oraz pracowników naszego wydziału, ale także wśród mieszkańców Krakowa. Otrzymaliśmy ogromne wsparcie i wiele słów uznania ze strony kadry naukowej Instytutu Socjologii. Nie spodziewaliśmy się tak miłego odbioru, wsparcia i zaangażowania w naszą akcję.

Udało nam się zebrać 4 tysiące złotych. Całą kwotę przekazaliśmy dwóm organizacjom, które od początku naszej inicjatywy planowaliśmy wesprzeć: The White Helmets nominowaną do Pokojowej Nagrody Nobla i Międzynarodowy Czerwony Krzyż, który organizuje obozy dla osób uciekających z Aleppo. Są to organizacje, które niosą faktyczną pomoc na Bliskim Wschodzie. W tym miejscu chcemy dodać, że **ogromnej pomocy doświadczyliśmy od dr hab. Beaty Kowalskiej**, która od wielu lat zajmuje się naukowo i społecznie socjologią feministyczną: sytuacją kobiet na Bliskim Wschodzie oraz równością płci w kraju i za granicą. To profesor socjologii, która pomogła nam przekazać organizacjom zgromadzone finanse. Ułatwiła nasze działania i jednocześnie wyzwoliła w nas chęć dalszego działania.

I to nie koniec, czyli co z tego wyniknęło

Sukces naszego kiermaszu dał nam motywację do organizacji kolejnych działań. Zaangażowaliśmy się w życie naukowe i społeczne naszego instytutu. Chcieliśmy sformalizować nasze inicjatywy. Postanowiliśmy powołać do życia przy Kole Naukowym Studentek i Studentów Instytutu Socjologii UJ – sekcje „Socjologia w działaniu”. W związku z tym, bazując na potencjale osób zaangażowanych w organizację akcji „Aleppo płonie, świat milczy” podjęliśmy formalne działania zmierzające do powołania sekcji. Opracowaliśmy nasze cele i zamierzenia, pomyśleliśmy o kolejnych akcjach i działaniach naukowych. Zwróciliśmy się z prośbą do dr hab. Beaty Kowalskiej o opiekę nad naszą sekcją.

Obecnie organizujemy święta IS UJ: Dzień Otwarty Instytutu Socjologii UJ oraz Bal Socjologa, pomagamy przy organizacji Kongresu Młodej Socjologii – konferencji studentów i doktorantów socjologii odbywającej się co roku w Krakowie, zaangażowani też jesteśmy w organizację koncertu dla Nury – matki z Aleppo oraz planujemy powtórzyć kiermasz i zorganizować jego drugą edycję w naszym Instytucie.

Krótką refleksja jako podsumowanie

Podsumowując ten krótki opis jednego z naszych działań, warto dodać, że mogliśmy ograniczyć się tylko do organizacji kiermaszu, zebrania i przekazania pieniędzy na wybrane organizacje. Naszym celem jednak jest – w myśl organicznej socjologii publicznej – włączanie ludzi we wspólną ideę pomagania, pobudzanie dyskusji, a nie tylko iluzoryczne zaangażowanie. W związku z tym, **nasza akcja stała się efektem darów, a nie tylko ich zebraniem**. Wiele i wielu z nas gromadzi książki, które z czasem stają się dla nas mniej lub bardziej ważne. Często po przeczytaniu ich, nigdy więcej do nich nie wracamy, dlatego stworzyliśmy także **symboliczną przestrzeń wymiany literatury**. Można było to dostrzec na kiermaszu, na którym często spotykały się osoby, które podarowały daną książkę i osoby nią zainteresowane, które pytały o opinie. Pobudzało to często bardzo ciekawe dyskusje osób, które pierwszy raz się widziały.

Chcielibyśmy zwrócić uwagę, że organizatorki i organizatorzy akcji charytatywnej „Aleppo płonie, świat milczy” oraz osoby nas wspierające mogły korzystając z refleksji, współpracując, będąc sprawczymi doświadczyć wspólnotowej aktywności na rzecz dobra społecznego. Dzięki temu uczyliśmy się nie tylko „sposobu myślenia o środowisku. Uczyliśmy się też technik wspomagających używanie umysłu, łącznie z zastosowaniem technologii dla rozszerzenia własnych zdolności. Uczyliśmy się dokonywania refleksji i docierania z łatwością do sedna posiadanej wiedzy, by przekazać ją innym, a później samemu zrobić z niej użytek. Przyswoiliśmy sobie też wyraziste wyobrażenie o tym, jak może wyglądać kultura uczenia się” (Bruner 2006, s. 126).

To właśnie powoduje, że nasze działania mogą „nakręcać się” wzajemnie.

BIBLIOGRAFIA

Bruner, J. (2006). *Kultura edukacji*. Przekł. T. Brzostowska-Tereszkiewicz. Kraków: Wydawnictwo Universitas.

SUMMARY

About mutual “spinning” in joint action.

**Charity action of sociology students of the Jagiellonian University
“Aleppo is burning, the world is silent”**

The authors of the text, using the examples of activity undertaken by sociology students of the Jagiellonian University during a charity event entitled ‘Aleppo is burning, the world is silent’, try to figure out whether and how common activity can connect students and whether it can become a “spinning” force.

KEY WORDS: community, students, charity, Aleppo.